

Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen Korte mededelingen

Het bewaren van insecten in chlorocresol

Vaak ontbreekt aan het einde van een vangdag de tijd om de oogst op te prikken. Bovendien, sommige vangstmethoden leveren een zo grote collectie op, dat het onmogelijk is alles snel te verwerken. Vooral in warme vochtige klimaten kan dat problemen opleveren. Verschillende conserveringsmiddelen zijn schadelijk voor de later te verwerken insecten. Een aantal gechloroerde phenolen tasten het integument aan, met name de kleur. Organische oplosmiddelen ontvetten de insecten; het veel gebruikte ethylacetaat is daarvan een voorbeeld. Daar komt nog bij, dat ethylacetaat gemakkelijk verdamppt, waarna rotting of uitdroging kan optreden.

Een oplossing voor de hiervoor beschreven problemen is eenvoudig, maar wellicht niet algemeen bekend. Al in het begin van de zestiger jaren beschreef Tindale de chlorocresolmethode voor het conserveren van vlinders en sprinkhanen en voor het bewaren van massaal verzamelde insecten. Na een jaar in chlorocresoldamp bewaard te zijn gebleven, bleken de insecten nauwelijks in kwaliteit te zijn teruggegaan (Tindale, 1961).

Aangemoedigd door de herdruk van Tindale's publikatie in Sphecos (12: 6, 1986) heb ik gedurende vier zomers een deel van de gevangen wespen bewaard in chlorecesol. De wespen werden daarna opgeprikt, met tijdsverschillen van één tot drie maanden. Tot op heden is er geen verschil waarneembaar tussen de direct opgeprikte dieren en degenen die in chlorocresol zijn bewaard.

Chlorocresol (4-chloro-3-methylphenol) is een zwak naar phenol riekende kristallijne stof, die irritatie van de huid kan veroorzaken. Na het aanraken van de stof is het raadzaam de handen te wassen. De firma Merck verkoopt chlorocresol onder de naam „4-Chlor-methyl-

phenol” in een verpakking van 250 gram. Mijn verbruik in vier jaar is ongeveer 10 gram geweest.

Voor het bewaren van insecten kunnen allerlei goed af te sluiten doosjes worden gebruikt. Voor wespen gebruik ik veelal kleinbeeld filmdoosjes. Handig zijn de aluminium doosjes met een vlakke sluitnaad, die gemakkelijk kunnen worden dichtgetaped.

In de doosjes deponeer ik een hoeveelheid chlorocresol ter grootte van een bruine boon, afgedekt met tissue. Daarop worden de insecten, eventueel in lagen, aangebracht en afgedekt met een laagje vochtige tissue, om uitdrogen te voorkomen.

Tindale bewaarde de containers zo koel mogelijk. Omdat het hier een proef betrof, heb ik, zowel in de tropen als in Europa, de doosjes bewaard bij temperaturen die overdag opliepen tot ca. 30 °C. Dit heeft geen enkel bezwaar opgeleverd.

Literatuur

TINDALE, N. B., 1961. The chlorocresol method for field collecting. – *J. Lepid. Soc.* 15: 195-197.

T. Piek, Farmacologisch Laboratorium, Universiteit van Amsterdam, AMC, Meibergdreef 15, 1105 AZ Amsterdam.

Cidnopus quercus vervallen voor de Nederlandse fauna (Coleoptera: Elateridae)

Cidnopus quercus (Olivier) werd in 1988 door Heijerman, op basis van vijf exemplaren verzameld te Griendtsveen en in de Mariapeel, als nieuw voor de Nederlandse fauna gemeld. Bij een revisie van de Nederlandse kniptorren bleken deze exemplaren (4 ♂♂ en 1 ♀) te behoren tot *Limonius aeneoniger* (De Geer), waardoor